

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Gg. naročnike, katerim s koncem tega meseca naročnina poteče, prosimo, da jo o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slovenski Narod“ pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 20. junija.

—r.— Gospod dr. Adolf Schaffer objavlja ravnokar v jedinem in glavnem organu ustavoverne naše stranke govor, s katerim je dne 3. junija v mestnej ljubljanskej zbornici pobijal peticijo za vpe-ljavo slovenščine v šole in urade. Ta govor obseza znane fraze, ki smo jih uže tolikokrat čuli in pre-gostokrat uže v boljéj obliki in v logičnejšéj zvezi, kot ravno zdaj iz ust gospoda dr. Schafferja! V tem, kar nam je povedal gospod doktor, je morda origi-nalna sama trditev, da šole nimajo namena, da bi se otroci po njih jezikov izučevali. No, moj Bog! čemu pa potem tlačite pri vsakej razpoki nemščino v slovenske šole, če nimajo te namena gojiti jezikov in jezikoslovja! Ali mi uže tako vemo, da imajo ti gospodje dvojno logiko: kadar govore o nemščini,

tedaj govori logika za nemščino; kadar pa govore o slovenščini, tedaj govori pod jednimi in istimi po-goji ravno ista logika proti slovenščini! Vsak sta-vek, ki ga je izpregovoril dr. Adolf Schaffer, se da ovreči brez vsake težave ter se je uže tudi pre-mnogokrat pri diskusijah o naših šolah dokazalo, da je ravno nasprotno resnica, nego to, kar se čita v gospoda doktorja površnem govoru. Bilo bi prazno delo in ponavljanje uže tisočkrat izvedenih dokazov, če bi hoteli replicirati na ta govor. Iz tega namena torej nijsmo izpregovorili o tej najnovejšéj publika-ciji bolehné naše ustavoverne stranke; pač pa se je nam videlo potrebno izpregovoriti nekoliko besed, in to za tega delj, ker je gospod dr. Schaffer svojemu govoru na vrat posadil nekako čudno, sstirično glavo. Pričenja se namreč ta govor s plitvim vvodom, kjer se nekako indirektno trdi, da hočemo mi Slo-venci stopiti zdaj v svetovno areno ter ondi v kul-turi in vedah tekrovati s Francozi, Angleži, Nemci, Rusi itd. Po dr. Schafferjevej interpreta-ciji imamo namen, doseči v svetovnem kulturnem napredku bliščeče vspehe (glänzende Erfolge), tako da bodo Slo-venci nekako kulturno središče celej zemlji! Kdor kaj tacega resno govori, isti mora meniti, da leži svet mej Ljubljano in Šiško! Za tega delj niti jeden trenutek nijsmo dvomili, da imamo tu opraviti s tisto znano „feine deutsche Ironie“, ki pa nas čisto nič ne peče, ker imamo vedno zavest, da naši Nemci nikakor nijsmo opravičeni govoriti z nami v glasu, kakor je govoril na primero svetopisemski bogatin z beračem Lazarjem, ki mu je ležal z ra-nami obsut pred krasnimi stopnicami! Od tedaj, kar je grof Auersperg prinesel „slovensko literaturo“ pod pazduho v deželno zbornico, postala je mej našimi nemškimi glavami navada, da se šalijo iz narodnih naših namer, iz narodnega našega delovanja ter sploh iz kulturnih zahtevanj slovenskega naroda. Jedni so

pri tem bolj neokretni, drugi bolj salonsko-ironični! Vsi pa so napolnjeni z napuhom, kakor da čepé sami v duševnej obilnosti, kakor da bi živeli od drob-tinic, padajočih od njihove bogate mize! Ali če se polagajo na tehtnico čini naših Nemcev, potem se sme z dobro vestjo trditi, da bi se to, kar je zad-njih 40 let vstvarila nemška inteligenca mej Slo-venci, ne samo lahko spravilo pod pazduho, nego prav pripravno tudi v kako nežno, majhno pest ošabnega aristokrata! In če v naših deželah nijsmo ničesar vstvariti mogli, če so tu mej nami bili ste-rilni, kakor Krasa golo skalovje, potem je krvava resnica, da ti naši Nemci, ki nas pri vsakej priliki zasramujejo, niti atoma nijsmo pritisnili k velikej masi, ki se zove nemška kultura. Ali to mora biti brez dvombe velika inteligenca, če jih filtriraš in ti družega ne ostane, nego umazan in zabavljajoč tedniček!

V Horacu ali kje uže se čita, kako se je ne-cega dne, ko je pod pekočim podnebjem rezal vol s težkim plugom trdo rušo, vsedla muha na rog raz-pehanemu temu živinčetu. In naša mušica sedela je na rogu, ponosna, ošabna, tako da je tovaršici — mimo letečej, na vprašanje, kaj da tu počenja, samozavestno odgovorila: orjemo. Kadar nas slo-venski Nemci pobijajo z argumentom „nemška kul-tura“, kadar se vedó tako, kakor da so iz svoje srede rodili Götheja ali Schillerja, kadar nam obe-šajo na vrat svetovni svoj jezik, z jedno besedo, kadar nas na konto nemškega velikega napredka, (ki bi bil ravno isti, če bi na Slovenskem niti jeden Nemec ne dihal), čez ramo gledajo, kakor se čez ramo gleda berač, ko si ga vrgel po stopnicah iz hiše, tedaj se mi vselej spominamo tiste muhe, ki je sedela volu na rogu ter menila, da orje ledino! Izpregovorili smo torej samo za tega delj, da se skaže resnici čast. Resnica je pa ta, da nimajo Nemci mej Slovenci nikacega povoda ponosni biti na

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

(Popisuje Prostoplav Kretanov.)

VII.

Iz Ptujja v Haloze.

Prijatelj Ivko (ne Joko, kakor ga je zadnjič po krivem bil krstil poredni — tiskovni pogrešek) me nij pustil prej iz gostoljubne svoje hiše, dokler me nij obsijala glori-ja nemčursko-ptujskega triumvirata. V to svrhu me je vodil po mestu, pozorno zroč na desno in levo, da li bi mu oko ne vjelo zaželjenih prikaznij; in glej! njegov trud nij bil zaman: baš, ko me je izpremljal iz mesta v prosti selski zrak, srečava slavnoznaro trojico ptujskih nemčurjev, ki toli sijajno potrjuje stari pregovor: „Omne trinum perfectum“, kajti, v tem ko je g. dr. Brezniku sijal z obraza „furor teutonicus“, ki mu je poparil smelo po konci rastočo končnico slovenskega njegovega imena v pokvečeno nemško bilko, slično repu, češ, navzdol visečej črki g se bolj prilega — „manu-propria“, in se je g. dr. Strafelli poznalo na mrač-

nem čelu razglabanje vprašanja, zakaj li je Bog na-pisal deveto svojo zapoved samo za — moški spol, — zibal se je g. dr. Michelitsch v slastnem premišljevanji hyper-liberalnega vodila orientalskih philopädiöntov: „Naturalia non sunt turpia“ ter se oziral koprneč po mimo idočih Stavim deset zobov iz Deschmanovih „prokletih grabelj“, da ta vnet častilec klasicizma — kakor nedavno Sloven-sko Bistrice zbog slovenskega njenega imena — mi-luje i Ptuj, da ne leži kje doli na — Grškem, in prepričan sem, da bi vsakemu, ki bi v to svrhu z njim ne krulil „Die Wacht am Rhein“, prismolil debelo nemčursko klofuto! . . .

Indigniran vzkliknem: „O tempora, o mores!“ ter otresem umazani sneg te liberalno-nemčurske — Sodome, hiteč izmej mračnega zidovja vun na de-želo. Toda, kakor svoj čas Lotova žena nijsem si mogel kaj, da bi se ne ozrl, in obstal sem začuden nad nenavadnim prizorom: izmej belih snežnatih streh štrlel je, liki zamorec — črni ptujski zvonik v sivi zimski vzduh, kakor da bi ga bilo sram, da se na krščanskih tleh starega rimljanskega mesta razvija čudna cvetlica ostudne — „grške“ kul-ture . . .

Čuteč, da mojej vzrujanosti zbog tolike demo-ralizacije mej ptujskimi „kulturträgerji“ nij tešila, nego li v blagodejnej promeni zraka in kraja ter v bivanji mej nepopačenimi, od te klasično-moderne kulture še ne obližanimi ljudmi — vržem se na sani ter zdrčim doli po širnem ptujskem polji, ne brigaje se za pot in smer. In kolika je to slast, ako človek obut z visokimi škornji, da smelo stopi kamor ga noga zanese in zaviti v topel plašč, šviga tja po mehkej sneženej planjavi in mu okrog ušes plešejo debele snegove kosmule — o tem nimajo pojma ni mehkuzni gospodiči, ki v tankih, lakiranih čevljičkih stopicajo po gladkem mestnem tlaku niti oni, ki so obsojeni motriti radostni ples belih muh „izza peči!“ . . . Sploh vsi oni ljudje bivajoči po krajih, kjer se voda ne maskira v snežno kočuhovino, pogrešajo toliko veselih zabav: ne samo, da njim „večna pomlad“ preseda in gledé letnih časov ne vedó, kaj se pravi „variatio delectat“ ter pesniki o njih ne morejo „krožiti“, — vredni so milovanja uže zbog tega, ker ne poznajo ni smelega vožnje na sanéh niti slastnega drsanja po ledu, ki je še ab-straktnega pevca „Mesijade“ Klopstocka navdušilo k visoko letečej odi, kar naj bi si zapomnili vsi oni

kulturno svoje delovanje in da nijnajo zavoljo svojega germanstva najmanjše pravice šaliti se iz naroda slovenskega! Če se položita glede duševnega delovanja Slovenec in Nemec, v teh deželah bivajoča, na tehtnico, potem je vsaj toliko gotovo, da se slovenska stran nikakor ne bode nagnila — pod nemško. Toliko v objektivnem odgovor nežnej ironiji gospoda dr. Adolfa Schafferja!

Učiteljska skupščina v Ljubljani

dné 15. junija 1882.

K uradnej učiteljske skupščini zbralo se je pretečeni četrtek v mestnej dvorani 22 učiteljev, 7 učiteljic in 1 katehet.

Predsedoval je g. nadzornik vitez Gariboldi, kateri si je izbral za namestnika g. ravnatelja Bl. Hrovata.

Zapisnikarjema izvolita se gg. Fran Kokalj in Ivan Belé.

Kmalu po osmej uri otvori g. predsednik sejo in pozdravi navzočnega g. župana Petra Grasselija prav prisrčno.

„Celih osem let nij imela učiteljska konferenca te časti, imeti v svojej sredi mestnega župana,“ poudarjal je g. nadzornik.

Priporočal in prav živo na srce polagal mu je mestno ljudsko šolstvo ter odkril vse težnje in zapreke. V daljnjem nemškem govoru naglašal je posebno dve želji in sicer: naj bi mestno starešinstvo blagovolilo oskrbeti I. mestnej šoli boljše učilnice mestu sedanjih zaduhlih, kletim jednakih in nezdravih prostorov, katere so gimnazija, realka in učiteljsko izobraževališče že davnaj zavrgle in obsodile — in tako rešilo učitelje in učence zemeljskih temnic.

Druga želja, katero je g. županu priporočal v izvrševanje, je: naj bi se paralelke na II. mestnej šoli, katere obstoje že nad deset let, in drugi v novjšem času kreirani vstirici razredi, oskrbovani od pomočnih učiteljev, odpravili in se ustanovila III. mestna deška šola.

Gospod župan pozdravlja na to skupščino ter pravi: „Ne samo njemu, temveč vsem narodnim srenjskim svetnikom je jako mari ljudska šola. Vsi poznamo važnost narodnega izobraževanja, v katero v prvej vrsti poklicana je ljudska šola. In bodite preverjeni, da bodem vedno zastopal korist narodne šole in na vso moč skrbel za vsestransko zboljšanje in povzdigo ljudskega šolstva.“

Kar se tiče prve želje, obljubil je g. župan, da mu bode prva skrb, da dobi I. mestna šola bolj ugodne učilnice. Druga želja ne bode se mogla tako hitro izpolniti, kajti ustanovitev III. mestne šole obtežila bi zelo mestno blagajnico, pa kadar se ta bolj okrepi, bode se zadostilo tudi v tej zadevi.

Po pravici moramo reči, da je govoril g. nadzornik nam vsem iz srca, in g. županova izjava nas je zadovoljila popolnem.

pesniki, ki že pri pogledu prve jesenske slane „pa-dejo“ v elegično omedlevico . . .

Divna je zpomlad, nakitjena kakor mlada nevesta s peštrim, dišečim cvetjem; bujno poletje z žarečimi svojimi bojami slično je krasnej ženi in z bliščočim sadjem in sočnim grozdem opletana jesen jednaka ljubeznjivej materi; dočim je zima podobna sivolasemu starcu z dolgo srebrno brado, ki verno poslušajočim vnukom pripoveduje zlate pravljice svoje mladosti . . . Komur izmej nas, ki smo se izneverili prvotnemu svojemu (selskemu) zavičaju, pri spominu na one blažene ure, ko smo si „polne šake“ — snega v obraze metali in po ledu vaškega ribnika podplate brusili — ne zaigrajo v očeh solzé, ta zasluži, da bi se bil nalik noju izvalil nekje tam v žrjavem pesku — Sahare! . . .

„Mladost! . . . po tvoji temni zarji

Srce britko zdihuje: Bog te obvarji!“ . . .

In ne samo v pesniškem smislu, nego i že s slikarskega stališča ponuja nam babica zima mnogo lepot: kdor ne motri z radostjo divnih zimskih seljank, ko je drevje kakor vzpomladi s cvetjem, obisipano — z bujnim snegom, kdor ne objema z nahušenim pogledom mehkih obrisov v zimskem času

Potem poročal je g. predsednik, kaj je vse videl in slišal pri nadzorovanju ljudskih šol.

Rekel je, da je vse v najlepšem redu in da sploh napredujejo mestne šole.

Ko so poročevalci prebrali svoje elaborate o disciplini v ljudskej šoli, izbrale in nasvetovale so se učne knjige za prihodnje leto.

G. Praprotnik predlaga: naj bi se v IV. razred zopet vpeljala tretja nemška slovnica. G. nadzornik vgovarja, da mu vpeljavo te knjige zabranjuje ukaz deželnega šolskega sveta, kateri veleval, da ima biti v 3. večinomoma in v 4. razredu pa razen veronauka in slovenskega jezika pri vseh predmetih učni jezik nemški.

Pravila v tej knjigi učitelj lahko prevede v nemščino, pravi g. Praprotnik, jezika se pa človek itak ne nauči iz pravil, ampak s prestavljanjem vaj, katere so pa v omenjeni knjigi zelo praktične in izvrstne. — Naposled se vender sklone vpeljava te knjige poleg Heinrichovega berila in temu pridejane gramatike. Proti glasovale so le tri učiteljice iz dekliske vadnice in nadučiteljica mestne dekliske šole, gospa Moosova.

Razen nekaterih nemških knjig so se v nakup za okrajno šolsko bukvarno tudi priporočali: „Zvon“, „Kres“ in Gregorčičeve poezije.

V komisijo okrajne šolske bukvarne izvoljeni so bili: gg. Fr. Kokalj, Fr. Raktelj in A. Žumer, v stalni odbor okrajne šolske konference pa: gg. A. Praprotnik, Iv. Tomšič, Fr. Raktelj in A. Žumer.

Predno g. nadzornik sejo sklone, se še poslovi od skupščine in živo priporoča, naj se ne zabi v nežnih srcih nam izročene mladine gojiti ljubezen in zvestobo do našega presvetlega cesarja in do cele hiše Habsburške.

Konečno naj še dostavim, da je imela vsa skupščina slovensk značaj. Govorilo in predlagalo se je z malo izjemo vse v materinem jeziku in da je začetnik slovenskega zborovanja v okrajnej šolske konference ljubljanskega mesta občelislani g. župan, katerega nam Bog živi!

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 20. junija.

Novi **minister skupnih financ** in načelnik uprave za Bosno, gospod Kallay, smatra svojo službo, zdi se, jako važno. Najprvo hoče se z lastnimi očmi prepričati o resničnem stanju zasedenih dežel, za tega delj nastopi v kratkem popotovanje v Bosno in Hercegovino. To popotovanje ima trajati tri do štiri tedne.

V Brnu na **Moravskem** bil je zadnje nedeljo velik kmetisk shod, na katerem zbralo se je veliko število kmetov iz moravskih in šlezjskih občin, česk in nemških. Prva točka temu zborovanju je bila: s katero stranko v državi je hoditi najboljše. Na to vprašanje je razkladal nekdo v daljšem govoru hibe in krivnje, ki jih je pregrešila ustavoverna stranka v Avstriji in ko je dejal: s to

po vsej prirodi, kogar ne očara blišč čez hrib in plan razgrnjene z lesketajočimi kristali pretkane snežne odeje in ga ne zanima tajno razodevanje mrzloste v prozornej boji jasnega zimskega podnebja — temu so, žal! neznane vse one slasti, ki njih uživa umetniško izobraženo oko slikarja! Kdor radosti zime ceni samo po vrednosti skurjenih drv ali po lepoti plesnih toalet, ta je, ali — črnogled „socijal-demokrat“ in naj poje:

„Kaj nuca mi ta pušelj,
K' se hitro posuši,“

ali pa je blaziran, v sam sé zaljubljen „Don Juan“, ki je vreden, da se vpiše v društvo — ljubljanskih „moških Gracij“ . . .

Bog ve, kam bi bil zabredel po tej poti svojih mislij, ko bi me šegavi voznik ne bil zvrnil v — sneg! Kako naglo se je to zgodilo — o tem nijsem imel časa premišljevat; kajti imel sem dosti opraviti, predno sem se skopal iz snega in ko sem otresel sneženo moko raz sebe, nij ga bilo nikjer ni — voznika niti sani . . . Ko zavrtim svoj pogled po sneženi planoti, obvisi mi na vršiči cerkvenega stolpa, ki se je nedaleko od mene vzpenjal izmej snega po konci . . . Po praktičnem iz-

stranko mi ne moremo hoditi, — pritrdil je ves zbor viharno. Sklenila se je konečno jednoglasno resolucija, da se ustanovi kmetška zaveza brez narodnostnega pričkanja, zaveza, ki ima zastopati le kmetске težnje in v zastope voliti le može, ki jim bode kmetški stan na skrbi. Tudi se je sprejela resolucija, zahtevajoča direktne volitve v deželni in državni zbor, večje število poslancev za kmetске občine, in da imajoo poverjeništa trajati le tri leta.

Vnanje države.

V Belem Gradu sešla se je v soboto **srbska** skupščina. Kar bi zdelo se skoraj nemožno v ustavnej državi, to zgodilo se je v istini. Z velikimi večinami izvoljenih opozicijskih poslancev nijso pripustili v skupščino, a na njihova mesta vsedli so se čudni može, ki so pri volitvi propadli. Ali navzlic temu postopanju skupščina nij bila sklepčna, ker se nij sešlo poslancev zadostno število. Tako se je morala skupščina z istim dnevnim redom preložiti na ponedeljek. Kako so pa za včerajšnji dan sklepali povoljno večino, se ne da misliti. Drugače ne bo šlo, ko da se s surovo brezobzirnostjo v novič prekrši ustava in pravica. Ali za dolgo? — to je drugo vprašanje.

O **egiptovskih** razmerah prihaja dan na dan toliko različnih vesti, da je prav težko dobiti kaj zrna iz te zmesi. Toliko je — zdi se — konečno gotovo, da se konferenca snide, in baje ima se sklicati v Carjem Gradu uže v 22. dan t. m. Turčija se ne bode udeleževala teh zborovanj, kakor kaže; morda se pa vender zadnjo uro še premisli, kajti evropske vlasti pregovarjajo jo napeto. Če pa Turčija ne bode hotela pristopiti, posvetovale se bodo vlasti same brez sultana in po teh sklepih razpravljalo se bode s Turčijo. Splošno mnenje je, da se bode stvar rešila mirnim potcm. — V Egiptu ustanovil se je nov kabinet z Raghib pašo na čelu, ker sta na to delali osobito Avstro-Ogerska in Nemčija. V ta kabinet stavi se veliko upanja, in nekatera poročila govore, da se bo njemu samemu posrečilo, stvari spraviti v red. Ali središče vsega gibanja tiči v konferenci, njena določila ali nasvetovanja bodo merodajna. Zadnji čas hoče se pridružiti posvetom tudi Španjska kot država ob Srednjem Morji, in dvomiti se ne da, da bi jej ne bilo to dovoljeno. (Cf. pozneje došli denašnji telegram našega lista.)

Dopisi.

Z Gorenjskega 17. junija. [Izv. dopis.] (Omika nemških železniških uradnikov.) Pred kratkim poslal mi je prijatelj s Krasa sodček vina in nekaj družih stvari po železnici. Naslov pa je napravil nemški, češ, da se učeni nemški uradniki ne bodo spodtikavali nad slovenskim naslovom, in da poslatev dojde o pravem času na mesto. Naslov je napravil: Herrn Mate N. in N. Oberkrain, durch Laibach. To je menda vender natančen in nedolžen naslov, a gledite pobalinstvo nemških „omikanih“ železniških uradnikov! Nekemu nemškemu junaku se je v njega nemškem navdušenju zazdelo potrebno, komentirati ta naslov in napisal je: Mate heisst dum dacher dumer N. (Mate je prečrtal.) Ta revež niti nemškega pravopisa ne ume in hoče prodajati svojo učenost! Ne vemo, od kedaj

kustvu pa mi je znano, da kjer je cerkveni zvonik, nij daleko tudi — farovski dimnik in glej! nijsem se varal: predno sem prestavil svoji nogi dvestokrat, stal sem pred velikimi vrati, ki so se mi radovoljno odprle. Hitečemu po stopnicah navzgor, pride mi nasproti z odprtimi rokami vrli ondotni župnik, g. Jakob Trstenjak, o katerem bi se mogel, ko bi bil kak „političen sitnež“ pobahati, da mi je sorodnik, kakor mi sploh žije tudi marsikak sošolec po Slovenskem, premda se nijsem „likal“, kakor omenjeni „sitnež“ v — Mokarjevej „akademiji“ . . .

Da me je gostoljubni gospod župnik prijazno vzprejel, tega mi še omenjati nij treba; isto tako se nečem hvaliti, da me je na „obed“ povabil, kar se samo ob sebi razume, če se pomisli, da je baš poludne zvonilo, ko sva si segla v roke, kar me je zadržalo, da nijsem mogel „preiskati“, kak glas poje veliki zvon pri — sv. Marjeti na Ptujskem Polji . . .

Okrepčan na duši in telesi ostavim gostoljubno hišo ter se napotim zahvalivši se na ponujenej mi vožnji — „per pedes apostolorum“ tja po polji čez „črni mrtvaški oder“ dravskega mosta

se je dovolilo železniškim uradnikom delati take pobalinske opazke, — a vemo, da s tem si nikakor ne dobivajo spoštovanja naroda, mej katerim živijo. Naj se pa še baba ta svojat s svojo kuituro! Mi opozarjamo slavno ravnateljstvo južne železnice na take spake mej njenimi uradniki, ki celo nedolžno krstno ime na naslovu komentirajo in tako dotičnika javnosti postavljajo v sramoto in posmeh. Čast svojo braniti je vsakemu prva dolžnost, najmenj pa se pustimo zasramovati od uradnikov, mej nami živečih.

Iz Ptujja 18. junija. [Izv. dop.] (Kako se nam Slovencem žvižga v seji okrajnega šolskega sveta.) Dne 20. maja letos skleneno je bilo, da okrajni šolski svet ima zborovati vsak tretji četrtek v meseci, vsled česar bila je včeraj dne 15. junija seja. Najprvo smo zdrnjegzali, da sta bila čitana zapisnika poslednjih dveh sej. Poročal sem, da smo dne 20. maja sklenili, da se vsled predloga učiteljske konference od 1880. l., sprejetega od ondašnjega okrajnega šolskega sveta, ne sme pred četrtnim letom počinati pouk v drugem deželnem jeziku, in da se zloraba (pouk v nemščini pred navedeno dobo), kder je v navadi, mahoma odpravi in izvršitev tega skončatka imel je oskrbeti okrajni šolski nadzornik. Ali šolska voditeljstva niso dobila do včerajšnje seje nikakšnega naloga o tem, zakaj ne? To zagonetko razvozlat nam je od dne 20. maja zapisnik, kateri nosi pod stavkom tega zaključka poznejši pripis dveh redi, učinjen rokoj c. kr. okrajnega glavarja g. pl. Premiersteina praveči, da je ta skončatek obustavil ter ga predložil deželnemu šolskemu svetu. Čuda! v seji o tej zaustavi nij bilo ničesar omenjeno, ker so poresnili svetovalci, a obustava našega skončatka se je itak storila, samo da dolže vse ostanee pri starej napacnej razvadi. Kje se je po našem skončatku zakon kršil?

Pred početkom daljnih razprav stavljal je R. predlog, naj se glede na to, da tu sedimo samo Slovenci, zastopajoči čisto slovenski okraj, in da je ta nasvet v soglasji z zakonom, sestavlja sejni zapisnik v slovenskem jeziku, kar je sprejeto s sedmimi glasovi proti jednemu; za predlog glasovali so: dr. Ploj, dr. Gregorič, prof. Žitek, župnik Trstenjak, učitelj Robič, posestnik Koser in Rajč; proti pa g. Ranner. Okrajni šolski svet obrača, a pl. Premierstein obrne; hipoma zaustavil je naš sprejeti skončatek zato, ker so pre vsi okrajni šolski svetovalci zmožni nemščine v besedi in pismu in ne kaže se potreba te preinake. — Po §. 29 zakona od dne 8. februarja 1869 „opravičen je prvosednik okrajnega šolskega sveta zastaviti izvršitev zaključkov, ki so po njegovem nazoru z zakonom v nasprotji in o tem priskrbeti odločbo deželnega šolskega sveta“. Goropadno nasilje! za Boga svetega! kaj nasprotuje zakonu v tem skončatku, ako samoodločilna telesina izvoli si svoj materinski

pri Borlu, gori po tihej dolini k sv. Barbari v Halozah, na veseli dom iskrenega Jugoslovana, gosp. Božidara Raiča, ki mi je z glasnim pozdravom odprl vrata gostoljubne svoje hiše, predavši mi po starem slovanskem običaji, s polno čašo rujnega vina — hišne ključe.

Ne bodem popisoval prostodušne postrežbe, s katero mi je blagodarni rodoljub tešil utrudeno telo, niti navajal iskrene njegove „dobrodošlice“, s katero mi je razjasnil mrak otožne duše, nego omenil bodem samo blagotvornega učinka, ki ga napravljala koli njegova mogotna telesna postava toli njegov neustrašni pogum, da se človek nehote spomni Napoleonovega izreka v Goetheji: „Voilà un homme!“ . . .

Prežil sem tu na prijaznem griči, sredi zavetne doline mej prisojnimi holmi haložkih goric — srečne, brezskrbne dneve, ne zmenivši se ni za otožno, v mračne spomine vgrezneno minolost niti za tajno, v gosti pajčolan zavito bodočnost, plavaje brezsmoterno na gladkem valovji jasne zdanjosti, katero je obseval z ljudomilim očesom veledušni moj — „kučegazda“. —

jezik za zapisnik svojih posvetovanj? Pokaj c. kr. postave, ako si ne smemo kot sami Slovenci niti svojih razgovorov zapisavati slovenski? Dobro je opazil na to samosilje g. dr. Gr.: mi Slovenci smo torej kaznjeni za to, ker smo se tudi nemški naučili, kajti nam nij dovoljeno rabiti tukaj v pismu domače besede, ponemčevanje napreduje, a kar mi sklenemo na korist našega naroda, obustavi nam se; ne vemo, zakaj sem hodimo, ako okrajni glavar hoče vse sam po svojej volji odločevati; in deželni šolski svet nam tudi v narodnih zahtevih nij prijažen; — mi polagamo prosved proti takemu posilnemu ravnanju. R. je pristavil, zločinec, tat ima pravico zahtevati, da se o njem sestavlja zapisnik slovenski, takisto najprostejša babura, a nam, ki smo 16 let naukom posvetili in še kesneje nekaj čitali, jemlje se pravica rabiti narodni jezik?

Dr. Ploj omenil je: ta obustava se je mene jako neugodno doteknola, vzbudivša neprijetno misel, vsaj osvedočenje, da vi g. okrajni glavar plavate v nasprotnem stremeni proti našemu narodnemu razvoju in napredku, vi veste, ka jaz ne pretiravam, nego sem le za premoščenje mej strankama, ali ta obustava kaže proti nam strastno nasprotje, mi torej prijavljamo pritožbo proti temu nasilju.

Nij dobro za državo, ako se c. kr. uradniki norčujó z narodom vedno udanim svojemu vladarju, „hrast se omaje in hrib, Slovencev zvestoba ne gane.“ Kazalo bi v deželnem zboru povprašati c. kr. namestnika za Štajersko, kako se to veže z znanim ustavnim člankom; je li moramo mi vedno ostati pastorki? je li bode nam se do sodnjega dne po mačehinje kruh rezal?

Krajno šolsko svetovalstvo sv. barbarsko in leskovsko, potem občine Veliki Okič, Skorošniak in Velika Varnica vložile so pritožbo na višo oblast zato, ker c. kr. okrajni glavar nij dovolil na naš izrečni zahtev, da se zapisnik piše v slovenskem jeziku dne 25. maja 1882 v Leskovci o priliki razgovora in skončatka o nekej kanjenjej šoli zakotnjači nekde v Varnici. Ta pritožba vložena je pri okrajnem šolskem svetu s prošnjo, da jo blagovoli poslati uradnim potem dotičnej višje oblasti na dostojno razsodbo. Čital jo je okrajni glavar sam. Stvar je povse jasna in na čistem po zakonu, da smemo zahtevati slovensk zapisnik, pa c. kr. okrajni glavar pl. Premierstein uprl se je naravnoč c. kr. ministerskemu ukazu od dne 6. avgusta 1867, broj 3968, kateri je bil priobčen samemu kot rešilo na njegovo obustavo skončatka, učinjenega od večine okrajnega šolskega sveta dne 6. aprila letos o uvedbi slovenščine kot poslovnega jezika okrajnega šolskega sveta; ukaz mej drugimi rečmi veleval: „zapisnike s strankami . . ., katere to izrečno zahtevajo, sestavljati v slovenskem jeziku“. Premiersteinovo ravnanje je navpik nasproti temu ukazu, torej sevsema zaslučuje, da se stavi v disciplinarno preiskavo. Onti pa nij dana c. kr. okrajnemu glavarju tolika oblast, da c. kr. zakone in ukaze brezobzirno, vsaj kljubovalno v lice bije.

R. je predlagal, naj se vsled §. 27, odstavek 14 zakona od dne 8. februarja 1869 sklene, da se velike počitnice za narodne šole ptujskega okraja prelože v dobo od 15. septembra do zaključno 2. novembra zbog trgatve in paše; nasvet je soglasno bil sprejet, samo treba ga je prej predložiti deželnemu šolskemu svetu na odobrenje.

Lani okolo mladega leta zahtevale so občine: Sv. Barbara v Halozah, Sv. Elizabeta v Pohorji, Gradišča, Gruškovci in Slatina po odborovih sklepkih, da jim uredi pošiljajo slovenske dopise; takisto je učinil krajni šolski svet pri okrajnem šolskem svetu v Ptuj. Vse je bilo bob v steno, prvomestnik krajnega šolskega sveta odbijal je nemške dopise, dokler poslednjič dne 8. junija 1881 mu nij bil nemški dopis okrajnega glavarstva od dne 27. maja lani siloma dostavljen po biriči v sprevedstvu občinskega predstojnika. Platiti mu je bilo 1 gld. 68 kr. potroškov. Priziv na deželni šolski svet ostal je brez vspeha. Ti gospodje bi itak bili morali znati zgoraj navedeni c. kr. ministerski ukaz od 1867. l., saj ga je veleslavno c. kr. namestništvo praes. z naredboj od dne 19. avgusta broj 2175, okrajnim

predstojnikom priobčilo. Okrajni glavar je omenil da še rečeni ukaz nij bil prijavljen onda okrajnemu šolskemu svetu, vsaj je on tako ravnal kot okrajni glavar in bi kot takov moral bil znati višji propis naznanjen političkim oblastem.

Pred svetlim licem jasnih besed c. kr. ministerskega ukaza in še jasnejšega ustavnega zakona ostaje Slovenec bezpraven.

Tako Slovencem žvižga v sejah okrajnega šolskega sveta slavni c. kr. okrajni glavar. Še Bolgari doživeli so osvoboditelja.

Domače stvari.

— („Sokolov“ kres) bode se žgal tudi letos v petek, 23. dan t. m., zvečer ob 9. uri na gorenjem Rožniku z umetalnim ognjem. Ko bode gorel velik kres, v tem peli bodo gg. čitalniški pevci.

— (Sneg) zapadel je prešli teden gorenske gore prav nizko. Na Stolu in Begunjsčici bilo ga je toliko, da so morali živino, ki so jo bili uže poslali na planine na pašo, prignati nazaj domov, kajti konji gazili so sneg do kolena; mnogo živine je obolelo. Tudi v dolini pal je sneg od Koroškega doli do kranjskega Pod Korena. Kakor čitamo v hrvatskih listih, imeli so v Delnicah v hrvatskem Primorju 14. t. m. pol čevlja, po druž h hrvatskih selih pa po 3—4 centimetre visok sneg. Nij čuda, da je vsled tega zavladalo pravo jesensko vreme.

— (Štanjelska čitalnica) priredi dne 25. t. m. sodelovanjem Rifenberških in Komenskih pevcev veselico s sledečim sporedom: Loterija, govor, petje, igra. „Gluh mora biti“. Vstopnina: udje 15, neudje 30 kr. — Ker je čisti dohodek namenjen za „Narodni Dom“ v Ljubljani, sprejemali se bodo hvaležno večji darovi. — Začetek ob 6. uri zvečer.

— (Čebelarji) po Gorenjskem tožijo, da se jim bodo čebele slabo obnesle, ker je zdaj, ko bi imele brati med in rojiti, silno mrzlo vreme kakor v poznej jeseni. Da si je blizu sv. Janez Krstnik, oblačijo se ljudje kakor v najbolj mrzlej jeseni.

— (Iz Bleda) se nam poroča 16. t. m.: Polagoma jeli so sem uže dohajati tujci, a vender jih nij došlo toliko število, kakor druga leta o tem času, kajti vreme je zdaj tu precej hladno, skoraj vsak dan dežuje in sneg pobelil je bližnje gore zelo nizko. Pri znanem Arnoldu Rikliji je vender uže sedem gostov, večinoma Angležev in pričakuje jih še več z Angleškega.

— (Stari grobovi.) Iz Lesec se nam piše dne 15. t. m.: Vlansko leto uže kopal je tu sredi vasi posestnik vrt, da bi premešal zemljo in bi jo napravil rodovitnejšo. O tej priliki dobil je mej prstjo več novcev, katerih znamenja kažejo, da so stari uže nad 500 let; dobil pa je tudi več kostij, popolnem ohranjene človeške čeljusti in celò dobro ohranjen kos svilenega ženskega krila. Ta prikazen obrnila je pozornost na se. Letos jel je kopati dalje in zadel je na popolne grobove. Grobovi ti so ob petih straneh obdani s ploščami, pokriti pa so zopet s kameneno ploščo, na katerej pa so umetno vloženi beli, rudeči in črni kamenčki, tako da se popolnem lahko razločijo različne cvetice, sestavljene iz kamenčkov, in druge podobe. Nekaj takih plošč z umetno vloženi kamenčki različnih barv viči se lahko uže v ljubljanskem deželnem muzeji. V jednom takim grobu ležalo je vkup osem osob. Včeraj odposlal je posestnik tega kraja, kjer so grobovi, v Ljubljano g. Dežmanu dobro ohranjeno človeško čeljust in črepino. Iz katere dobe so ti grobovi in kaj je prej stalo na tem mestu, se ne vé, — morda nam bode g. Dežman to razjasnil.

—è.

— (Na Slatini) na zemljišči, pripadajočem k Kopačevjej vili, našli so nov vrelec kislatine, ki ima po kemičnej analizi gosp. C. Ludviga na Dunaji toliko raznih mineralnih delov v sebi, da se sme staviti mej boljše zdravilne vode.

— (O ubežnikih iz Egipta) piše se v tržaškem listu: Ubežniki ne vzbujajo nikakor naše milosrčnosti, ker so to zgolj ljudje, ki so pribežali v prvem razredu. Izhod iz Egipta, kakor se popisuje v svetem pismu starega zakona, bil je gotovo

mnogo težavnej, nego zdanji, a fizijognomije ostale so si popolnem jednake, in ko se je izkrcał zadnji pribežnik, čul se je iz ust nekega antisemita glas: „Ende Jud, alles Jud!“

— („Edinost“) bode počenši od 1. julija t. l. izhajala dvakrat na teden. Vrlo!

— (Razpisane službe) na naslednjih ljudskih šolah: V Postojini, Slavini in Vremah z letno plačo po 500 gld.; v Vipavi, na Slapu, na Ubeljskem in v Vrbovem s 450 gld. na leto; v Košani, na Ostrožnem Brdu, v Suhorji, v Vrabčah, v Planini in Knežaku z letno plačo po 400 gold. na leto. Prošnje do konca julija t. l. na okrajni šolski svet v Postojini.

Izpred porotnega sodišča ljubljanskega.

Dne 15. t. m. bil je pred porotniki Tomaž Janez iz Broda pri Št. Vidu nad Ljubljano zaradi hudodelstva požiga. Dne 24. marca t. l. mej 5. in 6. uro šel je mimo hiše zatočenca Tomaža, kateri je isto ravnokar zapustil z žakljem na rami, kmetovalec Rozman, kateri je bil namenjen k svojemu čevljarju na Vižmarje. Smrdelo mu je, ko je šel mimo, kakor bi se v hiši Tomaža palilo, in ker je bila hiša zaprta, poklical je druge sosedo in šli so v hišo ter našli pod streho gorečo gobo, katera je bila pokrita s pokrovom stare škrinje in je uže na pol zgorela in vnela tudi lesena tla pod streho. Pozneje prišel je župan iz Št. Vida, kateri je s svetilnico vse podstrešje preiskal in našel za tramom drugo, skoraj kakor buča debelo gobo, obdano s bršljem in drugo hitro vnamljivo tvarino, tik slamnate strehe. Iz goreče gobe so uže letele iskre, in le previdnosti županovej se je zahvaliti, da se je hitro zadušil ogenj, in nij začela goreti hiša Tomaževa, katera bi, ker je pihal neugoden veter, zanesla ogenj tudi na slamnoj krite hiše Tomaževih sosedov v Brodu. Državno pravdnistvo dolži zatočenega Tomaža Janeza, kateri je malo poprej, ko se je našla tleča goba, še v hiši bil, da je hotel svojo hišo zapaliti, da bi dobil zavarovalnino in si ž njo pomagal ter se odpravil iz Broda, kjer je bil jako nezadovoljen. Tomaž Janez se je namreč v jedno mer ženil, a brez vpeha in to mu je bilo malo po godu. Preselil se je k svojej hčeri v Medno in tam živel, a zmirom pravil, da hoče od tam proč, kam drugam. Uže prej jedenkrat, ko so sosedje ga opozorili, naj popravi krov (Mantel) nad ognjiščem, — drugače lahko nastane ogenj, rekel je: Kaj zato, saj sem zavarovan za 900 gld. Državno pravdnistvo tudi naglašja, da je malo poprej, predno je zažgal, vse, kar je mogel, odnesel in hodil v hišo po prej nenavadnem potu, namreč čez gmajno in potem potu tudi odhajal. Tomaž Janez pa dejanje odločno taji. On pravi da je šel v svojo hišo po nekoliko kaše, katero je potem nesel za živež k svojej hčeri v Medno, a nikdar da mu nij prišlo na um zažgati svojo hišo. Porotniki (načelnik g. Trtnik) so s 6 proti 6 glasom, vprašanje, ali je Tomaž Janez hudodelstvo požiga izvršil, zanikali, in bil je od sodišča proglašen nekrivim.

(Konec prih.)

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Aleksandrija 19. junija. Izslejevanje traje še dalje. Do sedaj je odbežalo 32000 ljudi. Derviš paša nasvetoval je kedivu, naj gre na nekaj dnij v Kajiro, da se pomiri prebivalstvo.

Carjigrad 20. junija. Ko so poslaniki zaradi konference bili pri Porti, odgovoril je minister vnanih zadev, da v očigled vspeha, ki ga je imela misija Derviša paše v smislu okrožnice od 3. t. m., konferenco smatra neumestno (inopportun). Odgovor ministra smatra se kot kategorična odpoved.

Dunajska borza

dné 20. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 60	kr
Srebrna renta	77	25
Zlata renta	94	45
1860 državno pesojilo	129	50
Akcije narodne banke	826	—

Kreditne akcije	318	—
London	120	10
Srebro	—	—
Napol.	9	56 1/2
C. kr. cekini	5	64
Državne marke	58	75
4% državne srečke iz l. 1854	119	75
Državne srečke iz l. 1864	171	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94	40
Ogrska zlata renta 6%	119	90
„ „ 4%	88	30
„ „ papirna renta 5%	86	45
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	113	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	25
Kreditne srečke	100 gld. 176	—
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	124
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	226	75

Loterijske srečke 17. junija.

Na Dunaji: 43, 47, 5, 53, 33.
V Gradci: 33, 67, 45, 84, 15.

Poslano.

TRŽAŠKA RAZSTAVNA LOTERIJA.

1000 dobitkov = 213.550 gld.

Glavni dobitek 50.000 gld.

Jeden loz 50 novčičev.

Kdor hoče razprodajati loze, obrne naj se takoj na loterijski oddelek tržaške razstave, Piazza Grande št. 2, v Trstu. (397—2)

S tužnim srcem naznanjavo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno novico, da je Vsegamogočnemu dopadlo najino preljubo hčerko

HERMINCO

v osmem moseci njene starosti, po mučnej bolezni denes ob 2. uri popoldne poklicati k sebi.

Pogreb bo v sredo 21. t. m. iz Bistrice na pokopališče farne cerkve trnovske.

V Ilirskeji Bistrici, dné 19. junija 1882.

Terezina Kavčič, roj. Kotnik,

Dr. Jakob Kavčič,

(412)

starši.

Tujci:
19. junija.
Pri Slonu: Mate iz Grada. — Kummer iz Leše. — Oraldi, Scaligero iz Pontabla. — Adamič iz Budimpešte.
Pri Malici: Leuz z Dunaja. — Martinec iz Pulja. — Peruz z Dunaja. — Köbler iz Reke. — Gusman z Dunaja. — Dr. Klobučar iz Fünfkirchna. — Prandsteter iz Grada. — Ripper, Arlt, Žnidaršič z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

16. junija: Franciška Topolšek, šivilja, 34 let, Stari trg št. 26, za tuberkulozo v črevesu.
17. junija: Analijska Modic, krojačeva hči, 3 leta, Vozarski pot št. 5, za Brightovo boleznijo.
18. junija: Ferdinand Sajovic, kamenosekov sin, 6 tednov, Dunajska cesta št. 35, za božjastjo.
Marija Vidic, črevljarska žena, 34 let, v Robri št. 7, za osepnicami.
20. junija: Lucija Kalan, svetilničarjeva hči, 20 m., Dunajska cesta št. 19, za božjastjo.

Zahvala.

Za presrečno sočutje o priložnosti bolezni mojega nepozabljivega soproga, gospoda

Štefana Klančiča,

c. kr. okrajnega glavarja v Kamniku,

za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za darovane prekrasne vence izrekam iz polnega srca vsem, posebno pa velečastitej duhovščini, udom učiteljstva, gospodom županom, gospodom pevcem za njih ganljivo petje, občinsk mu zastopu mesta Kamnika in sploh občinstvu kamniškemu najtoplejšo zahvalo.

(413)

Otilija Klančič.

Poletensko stanovanje

v Savljah št. 26 pri Ljubljani, obstoječe iz dveh lepih sob, kuhinje in hrama se priporoča za čas šolskih počitnic. — Natančneje pri posestniku v istej hiši. (411)

Gledališče Varieté rodovine Schöpl

na cesarja Jožefa trgu.

Vsak dan ob 8. uri zvečer

(414)

VELIKA PREDSTAVA
iz fizike, magije, elektricitete in magnetizma poleg prikaznij duhov in slik svetá.

Cene: I. prostor 40 kr., II. 30 kr., III. 20 kr., galerija 10 kr. Otroci in vojaki brez šarže plačajo na polovico.

L. EHRWERTH,

zobni zdravnik, v Gosposkih ulicah št. 1, ordinira v vseh

zobnih boleznih

in postavlja zdaj

umetalne zobe in zobovje

dobro in brez bolečin.

(77—38)

JOSIP INOCENTE

iz Postojine

(221—4)

priporoča po zelo nizkej ceni **najboljše, fino semlete oljnate in suhe barve, firneže in lake ter najlepše čopiče (penzije) vsake vrste.**

Vnanja naroči a se urno in zanesljivo izvršujejo.

Lekarja Nussbaumer-ja zdravstvena vina.

Svarilo: Ker se večkrat poskuša, moj preparat z drugimi popolnem neuplivnimi, da večkrat celo škodljivimi mešanici nadomestiti, opozorujem p. n. kupovalce, naj pazno in odločno **J. Nussbaumer-jevo kina-železno- in kina-malaga-vino** zahtevajo.

Kina-železno-malaga-vino

je jedin popolnem zanesljiv in neškodljiv na zobe vplivajoč dober pripripomoček za **napravljanje in čiščenje krvi**, za hitro odpravo **bledice** in za odpravo **pomanjlkaja krvi**, proti boleznim v **želodeci, migreni, podgromu, skrofuloznosti**, proti boleznim v **jabelku, goltanci in na plucnah.**

Kina-malaga-vino,

posebno krepien pomoček za slabotne **otroke** in **ženske** po prestanih težkih boleznih, osobito po otročej postelji.

Spričevala: V raznih slučajih rrahitise, skrofuloze, anemije rabil sem kina-železno-malaga-vino od g. lekarja J. Nussbaumer-ja; uspeh je bil zelo ugoden in jaz morem to vino zaradi **lehke prebavljivosti, okusnosti in izvestnega učinka** najtopleje priporočati.

Na Dunaji, v decembru 1880.

Dr. Fürth,

(441—12)

c. kr. vseučilišni docent, predstojnik odd. obč. poliklinike.

Potrjujem, da sem v kina-železno-malaga-vinu lekarja g. J. Nussbaumer-ja v Celovci dobil **izvestno in lahko prebavljivo zdravilo**, katero smem **vrlo** priporočati. Linc na D., 1880.

Prof. dr. J. B. Thaler s. r.

Radostno potrjujem podpisani, da je kina-železno-malaga-vino lekarja g. J. Nussbaumer-ja preparat **izvestne dobroti in vplivnosti** ter svojej lastnosti **mnuzitelj krvi** in **pospešujoč prebavljenje** in da vse druge železne preparate zelo prekosi.

Linc na D.

Dr. L. Winternitz.

Pošljite mi s prihodnjo pošto 10 steklenic Vašega kina-železno-malaga-vina, kateri je moja žena, ki več let trpi na spodnjem telesu, **smrti rešil.**

Na Dunaji, 18. oktobra 1880.

Dr. Ig. Weiss.

Razpošiljalna zaloga: J. Nussbaumer, lekar v Celovci.

Zaloge za **Kranjsko**. V Ljubljani: G. Piccoli, lekar. V Metliki: F. Wacha, lekar. V Radovljici: A. Roblek, lekar.